

EURÓPSKY PARLAMENT

2009 - 2014

Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

2010/2273(INI)

25.5.2011

STANOVISKO

Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

pre Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci

k podpore mobility pracovníkov v Európskej únii
(2010/2273(INI))

Spravodajkyňa výboru požiadaneho o stanovisko: Vilija Blinkevičiūtė

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci vyzýva Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

- so zreteľom na článok 151 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na smernicu Rady 91/533/EHS zo 14. októbra 1991 o povinnosti zamestnávateľa informovať zamestnancov o podmienkach vzťahujúcich sa na zmluvu alebo na pracovno-právny vzťah¹,
 - so zreteľom na oznámenie Komisie z 13. apríla 2011 s názvom Akt o jednotnom trhu – Dvanásť hybných síl podnecovania rastu a posilňovania dôvery – „Spoločne za nový rast“ (KOM(2011)0206), ktoré uvádza mobilitu pracovníkov ako jeden z dvanástich kľúčových nástrojov,
 - so zreteľom na odsek I písm. g) Európskeho paktu o prisťahovalectve a azyle, ktorý prijala Európska rada a ktorým sú členské štáty vyzvané, aby vypracovali ambiciózne politiky na podporu harmonickej integrácie zákonných prisťahovalcov vrátane osobitných opatrení na podporu výučby jazykov a prístupu k zamestnaniu;
- A. keďže mobilita pracovníkov EÚ by sa mala podporovať v Európskej únii všade tam, kde sú potrební zamestnanci,
- B. keďže pri hľadaní zamestnania v hostiteľskom členskom štáte sa môžu pracovníci EÚ stretnúť s ťažkosťami a výzvami,
1. naliehavo žiada členské štáty a Komisiu, aby posilnili politiku EÚ v oblasti boja proti priamej a nepriamej diskriminácii (mimoriadnu pozornosť budú venovať boju proti diskriminácii na základe etnického pôvodu), vykorisťovaniu migrujúcich pracovníkov EÚ v Európskej únii a zneužívaniu ich práv z dôvodu ich nedostatočnej znalosti jazykov a zákonov uplatniteľných na ich zamestnanie v hostiteľskom členskom štáte;
 2. domnieva sa, že migrujúci pracovníci by mali byť schopní komunikovať v jednom z úradných jazykov svojho hostiteľského členského štátu, aby sa mohli lepšie integrovať a dosiahli optimálnu produktivitu v zamestnaní, a uvádza, že členské štáty by mali mať právo určiť v prípade niektorých odborných a technických zamestnaní potrebné jazykové schopnosti; preto sa domnieva, že migrujúcim pracovníkom by sa malo poskytnúť bezplatné vyučovanie jazykov hostiteľského členského štátu; vyjadruje však hlboký nesúhlas s politikami členských štátov zameranými na obmedzenie prístupu pracovníkov EÚ k sociálnemu zabezpečeniu alebo sociálnym službám, pretože tento prístup podmieňujú znalosťou jazyka hostiteľského členského štátu;
 3. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby bojovali proti xenofóbii tým, že poskytnú prostriedky na integráciu a informovanie, a tým, že v členských štátoch, ktoré prijali mobilných pracovníkov, budú podporovať porozumenie, kultúrnu rozmanitosť a úctu;

¹ Ú. v. ES L 288, 18.10.1991, s. 32.

4. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že členské štáty budú vykonávať smernicu 2004/38/ES bez toho, aby dochádzalo k diskriminácii vrátane diskriminácie na základe sexuálnej orientácie; pripomína Komisii predchádzajúce výzvy na zabezpečenie slobody pohybu všetkých občanov EÚ a ich rodín, a to aj tých, ktorí žijú v registrovaných partnerstvách a manželstvách bez ohľadu na ich sexuálnu orientáciu;
5. vyzýva členské štáty, aby v plnej miere vykonávali smernicu 96/71/ES Európskeho Parlamentu a Rady zo 16. decembra 1996 o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb¹, a víta nadchádzajúcu iniciatívu za zlepšenie a posilnenie jej transponovania, vykonávania a presadzovania, ktorú ohlásila Komisia;
6. zastáva názor, že mobilitu možno účinne podporovať iba podstatnými zlepšeniami v oblasti solidarity a spoločnej zodpovednosti na strane členských štátov a vypracovaním jasného regulačného rámca upravujúceho zákonnú migráciu;
7. zdôrazňuje, že mobilita pracovníkov môže byť veľmi užitočným nástrojom na zvýšenie konkurencieschopnosti MSP, ktoré tvoria 67,1 % pracovných miest v EÚ;
8. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby občanom EÚ aktívne objasňovali príležitosti, ktoré ponúka voľný pohyb pracovníkov, a aby predstavovali výhody európskeho trhu práce;
9. zdôrazňuje, že jedným z hlavných úspechov Európskej únie je vytvorenie priestoru bez vnútorných hraníc, v rámci ktorého sa môžu občania EÚ a štátni príslušníci tretích krajín slobodne pohybovať a pracovať;
10. vyzýva členské štáty, aby preskúmali svoje ustanovenia upravujúce dočasné obdobia pre prístup k svojim trhom práce, ktoré môžu mať z dlhodobého hľadiska negatívny vplyv na základné hodnoty a práva zakotvené v zmluvách o EÚ, ako sú sloboda pohybu, nediskriminácia a solidarita a rovnaké práva; preto víta nedávne rozhodnutie niektorých členských štátov úplne otvoriť svoje trhy práce niektorým členským štátom, ktoré pristúpili k EÚ v roku 2004, a vyjadruje hlboký nesúhlas s nedávnymi legislatívnymi návrhmi v ďalších členských štátoch zameranými na oslabenie práv pracovníkov z členských štátov, ktoré sa stali členmi EÚ v rokoch 2004 a 2007; vyzýva Komisiu, aby prešetrila, či takéto politiky nie sú v rozpore s právom EÚ;
11. naliehavo vyzýva členské štáty, aby zabezpečili správnu transpozíciu a vykonávanie smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov² s cieľom posilniť a zjednodušiť právo na voľný pohyb a pobyt všetkých občanov Únie a ich rodinných príslušníkov; vyzýva Komisiu, aby podrobne sledovala vykonávanie tejto smernice;
12. zdôrazňuje, že pracovné obmedzenia predstavujú prekážku fungovania vnútorného trhu a že hospodárska kríza poukazuje na potrebu podporovať mobilitu pracovnej sily, ktorá je samoregulačná, poskytuje pružnosť a obmedzuje nelegálnu prácu a prirodzenú mieru nezamestnanosti;

¹ Ú. v. ES L 18, 21.1.1997, s. 1.

² Ú. v. EÚ L 158, 30.4.2004, s. 77.

13. opakovane pripomína, že aby nedošlo k nesúladu v oblasti vnútorného trhu EÚ, členské štáty musia v záujme zamestnanosti uprednostňovať občanov Únie a môžu uprednostňovať štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí žiadajú o vysoko kvalifikované zamestnanie, ako je uvedené v smernici Rady 2009/50/ES z 25. mája 2009 o podmienkach vstupu a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín na účely vysokokvalifikovaného zamestnania¹; zdôrazňuje dôležitosť zamietnutia žiadostí o modrú kartu EÚ v odvetviach trhu práce, v ktorých je prístup pre zamestnancov z iných členských štátov obmedzený na základe prechodných opatrení;
14. konštatuje, že podporu mobility pracovníkov založenú na európskom práve musia dopĺňať právne ustanovenia EÚ, ktorými sa zabezpečia spravodlivé pracovné podmienky pre migrujúcich pracovníkov a rovnaké zaobchádzanie s nimi a stanovia sa účinné sankcie, opravné opatrenia a náprava v prípadoch porušenia práv pracovníkov ako nástroje na zníženie nerovností medzi pracovníkmi v EÚ; uznáva, že za takýchto okolností by sa mala cezhraničným pracovníkom poskytnúť vhodná právna pomoc;
15. zdôrazňuje, že tzv. práva pracovníkov možno vykonávať iba vtedy, ak je migrujúci pracovník EÚ legálne zárobkovo činný v hostiteľskom členskom štáte;
16. zastáva názor, že mobilita pracovných síl v rámci Európskej únie má zásadný význam pre hospodársku obnovu a dosiahnutie cieľov stratégie Európa 2020; preto naliehavo vyzýva členské štáty, ktoré voči štátnym príslušníkom Rumunska a Bulharska stále uplatňujú obmedzenia na trhu práce, aby ich odstránili do konca roku 2011 v súlade s lehotou stanovenou v zmluve o prístupí;
17. vyzýva na užšiu a účinnejšiu spoluprácu medzi príslušnými vnútroštátnymi orgánmi pri kontrole súladu pracovných zmlúv s vnútroštátnym právom a s právom EÚ; zdôrazňuje, že sa musí zaručiť vzájomná pomoc a výmena informácií medzi členskými štátmi v prípade ich porušenia; žiada Komisiu, aby dohliadala na tento proces;
18. naliehavo žiada členské štáty, aby posilnili vykonávanie smernice 91/533/EHS o minimálnom množstve informácií, ktoré musí pracovníkom poskytnúť ich zamestnávateľ o ich zamestnaneckom vzťahu vrátane všetkých príslušných ustanovení týkajúcich sa ich zamestnaneckej situácie v hostiteľskom členskom štáte;
19. poznamenáva, že migrujúci pracovníci EÚ si možno nie sú vedomí svojich práv v oblasti sociálnych, vzdelávacích a zdravotníckych služieb v prijímajúcej krajine, a preto vyzýva členské štáty a Komisiu, aby zlepšili poskytovanie informácií o právach, príležitostiach a nástrojoch voľného pohybu mobilným pracovníkom, ich rodinným príslušníkom a všetkým zainteresovaným stranám, a to tak na všeobecnom, ako aj individuálnom základe;
20. vyzýva Komisiu, aby posilnila súčasný právny rámec na uznávanie diplomov a odborných kvalifikácií;
21. vyzýva Komisiu, aby využívala sieť EURES a ďalšie európske nástroje, ktoré poskytujú poradenstvo a pomoc pri umiestňovaní a prijímaní do zamestnania, s cieľom poskytnúť prístupnejšie a transparentnejšie informácie týkajúce sa práv rodinných príslušníkov

¹ Ú. v. EÚ L 155, 18.6.2009, s. 17.

migrujúcich pracovníkov, najmä pokiaľ ide o ich právo na prácu, ich sociálne práva a práva ich detí na vzdelávanie v hostiteľskom členskom štáte;

22. upozorňuje, že zvýšená mobilita pracovníkov si vyžaduje aj aktívne zapojenie sociálnych partnerov, najmä odborových zväzov, s cieľom poskytnúť príslušným pracovníkom, hlavne tým, ktorí v zahraničí pracujú dočasne, dostatočné a efektívne informácie, podporu a ochranu, pokiaľ ide o ich sociálne a pracovné práva;
23. naliehavo žiada členské štáty, aby prísne kontrolovali činnosť pracovných agentúr a bojovali proti zneužívaniu migrujúcich pracovníkov EÚ s cieľom zabezpečiť dodržiavanie práv týchto migrujúcich pracovníkov v EÚ.
24. vyzýva Komisiu, aby zrevidovala nariadenie Rady (ES) č. 1612/68 z 15. októbra 1968 o slobode pohybu pracovníkov v rámci Spoločenstva¹ s cieľom zohľadniť návrhy, ktoré predložil Európsky parlament v tomto uznesení;
25. žiada o zlepšenú spoluprácu medzi EÚ, členskými štátmi a tretími krajinami, pokiaľ ide o rozvoj úspešných, spravodlivých a transparentných politík EÚ v oblasti prisťahovalectva a migrácie v rámci EÚ, ktoré budú zamerané na pracovníkov z tretích krajín, budú sa zakladať na solidarite s tretími krajinami, ako aj na potrebách pracovného trhu EÚ v kontexte jej súčasných demografických výziev a vyhliadok hospodárskeho rozvoja;
26. konštatuje, že štátni príslušníci EÚ, ktorí pracujú v inom členskom štáte, môžu po rôzne dlhom období prísť o právo voliť v celoštátnych voľbách; domnieva sa, že Komisia by mala preskúmať túto situáciu s členskými štátmi a že by sa mala podporovať informovanosť o práve kandidovať a voliť v miestnych a európskych voľbách;
27. domnieva sa, že členské štáty by mali zabezpečiť, aby sa deti mobilných pracovníkov EÚ nestretali s ťažkosťami vzhľadom na ich štátnu príslušnosť alebo občianstvo z dôvodu profesijnej voľby ich rodičov, a že by sa mali náležite preskúmať potreby detí mobilných pracovníkov, aby sa zabezpečila účinná politická reakcia.

¹ Ú. v. ES L 257, 19.10.1968, s. 2.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	25.5.2011
Výsledok záverečného hlasovania	+ : 40 - : 4 0 : 3
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Jan Philipp Albrecht, Alexander Alvaro, Roberta Angelilli, Vilija Blinkevičiūtė, Mario Borghezio, Emine Bozkurt, Simon Busuttil, Philip Claeys, Carlos Coelho, Cornelia Ernst, Tanja Fajon, Hélène Flautre, Kinga Gál, Kinga Göncz, Nathalie Griesbeck, Sylvie Guillaume, Anna Hedh, Salvatore Iacolino, Sophia in 't Veld, Lívia Járóka, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Timothy Kirkhope, Juan Fernando López Aguilar, Baroness Sarah Ludford, Monica Luisa Macovei, Véronique Mathieu, Louis Michel, Claude Moraes, Jan Mulder, Antigoni Papadopoulou, Georgios Papanikolaou, Carmen Romero López, Csaba Sógor, Rui Tavares, Wim van de Camp, Daniël van der Stoep, Axel Voss, Manfred Weber, Tatjana Ždanoka
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Mara Bizzotto, Monika Hohlmeier, Franziska Keller, Marian-Jean Marinescu, Mariya Nedelcheva, Hubert Pirker, Marie-Christine Vergiat
Náhradníci (čl. 187 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Knut Fleckenstein